Universitätsbibliothek Paderborn

Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica post octauas pe[n]tecostes Prima Euangeliu[m]. Ho[mo] quida[m] erat diues.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Visual Library

E etiā Gregorius papa. Particula in calicem miſſa ſignificat beatos in patria: qui vino eterne dulcedinis inebriantur. Alie ꝟo due particule que dentibus atterunt: ſignificant illos qui vel in pñſenti vita vel etiā in purgatorio in penis trāſitorijs affliguntur.

Poſtilla **H**Omo quidā erat diues ꝛc. Lu. xvj. Hiſtoria hui⁹ euāgelij facta ē anno chriſti. xxxij. v. kal. octobr. dñica. inditiōe. v. luna xiij. Ante initium illius euāgelij ſcribit ſanctus Lucas eo. ca. ꝙ chriſt⁹ dixit. Qui fidel' eſt in minimo ꝛ i maiori fidelis ē. Et qui in modico iniqu⁹ eſt/ F in maiori iniqu⁹ ē. Non poteſtis deo ſeruire ꝛ māmone. Audiebāt autē oīa hec pharisei q̄ erāt auari: ꝛ deridebāt eū. Et ait ill': Vos eſtis qui iuſtificat' vos corā hoībus: deus aūt nouit corda veſtra: quia quod hoībus altū eſt: abominatio eſt apud deū. Tūc poſtmodum ſequit̄ euangeliū hodiernū. Homo quidam erat diues. Guill'. Hoc euāgelium dictū eſt contra phariſeos auaros/ irridētes dominū exhortantē ad largitionē elemoſynaꝝ. Et deſcribit hic chriſtus duos homines: vnū diuitē/ ꝛ alterū pauperē. a. ¶ Homo q̄dā. Glo. Diues ignotus fuit ante deum: ideo noīe nō deſignatur. b ¶ Erat diues. Ly. Ecce ſupfluitas incenſu. c ¶ Qui induebat̄ purpura ꝛ byſſo. ecce exceſſus in veſtitu. Beda dicit: ꝙ byſſus ē gen⁹ cādidiſſimi ꝛ nobiliſſimi lini: qui tm̄ naſcit̄ in egypto. Lino igitur vtebat̄ interius ad carnē ꝓpter mollicie: purpura exterius ꝓpter inanē gloriā. d ¶ Et epulabat̄ quotidie ſplendide. Ecce exceſſus in victu. e ¶ Et erat G

Dixit ieſus turbis iudeorum et a b phariſeorū: [ignotus deo] Homo quidā erāt [veſtibus precioſis ꝛ delicioſis.] c diues: qui induebatur purpura [de tenerrimo genere lini] et byſſo: ēt epulabatur quotidie d ſplendide. Et ērat quidam men- e [deo notus.] dicus noīe Laçarus: qui iacebat f ad ianuā eius vlcerib⁹ plen⁹: cu- g h piēs ſaturari de micis/ que cade [qz diues nō ordinabat in domo ſua de elemoſyna danda.] i bant de mēſa diuitis: ꝛ nemo illi [qui fuerat miſericordiores diuite] k dabat. Sed ꝛ cānes veniebāt ꝛ [ſcꝫ ꝛ liniebant.] l lingebant vlcera eius. Factū eſt m autē vt moreret̄ mēdicus: et pōr [.i. in locū limbi/ vbi requieuit abraā cū ceteris ſanctis.] taretur ab angelis in ſinum abrae.

quidā mēdicus noīe Lazarus: Lyra. Exprimitur autem eius nomē. quia erat cognitus deo per approbationē. Non fuit iſte lazarus frater magdalene ꝛ marthe: ſed fuit alius Lazarus/ qui diu vixit ante chriſtum. f ¶ Qui iacebat ad ianuam diuitis vlcerib⁹ plenus. Lyra. Vt ex vicinitate mag' appareret duricia diuitis: et probaretur patientia pau- H peris. g ¶ Cupiens ſaturari de micis. Lyra. non dicit de precioſis. h ¶ Que cadebāt de mē. diuitis. In q̄ apparet maxima duricia diuitis: eo ꝙ perire permittebat vnde paup poterat ſubleuari. i ¶ Et nemo illi dabat. Glo. quia qualis dñs talis ꝛ familia. k ¶ Sed ꝛ canes veniebant ꝛ lingebāt vlcera eius. Lyra. Brutalis pietas in lingēdo vlcera pauperis arguit duriciam diuitis: quia curabiliores erant canes pauperi q̄ȝ eorū dominus. l ¶ Factū eſt autē vt moreret̄ mendicus. in patientia probatus ꝛ purificatus ſicut aurū in igne. m ¶ Et portaretur ab angelis in ſinum abrae. Ly. id ē ad limbum ſanctoꝝ patrum: vbi deſcendebant iuſti morientes: anteq̄ȝ impedimentum glorie per paſſionē chriſti eſſet

A amotū. a ¶ Mortuus est autē ꝛ diues. qꝛ diuitie nō possunt hominē a morte ꝓseruare. b ¶ Et sepultus est in inferno. Lyra. scȝ damnatoꝝ: quia erat diaboli parochianus: ergo sepult⁹ est in ei⁹ cemiterio. Guill. id ē i pfūditate pe narū est posit⁹. vn̄:

Apo.18.b. Quātū in delitijs fuit tantum date ei tormentū et luctū. c ¶ Eleuās aūt oculos suos cū esset i tormētis. Ly. qꝛ ei⁹ oculi apti sunt p penā q̄ an̄ clausi erāt p culpā. d ¶ Vidit ab. a lō. ꝛ la. i si. eius. Ly. qꝛ multū etiā an̄ apertionē ianue celest⁹ distabat status electoꝝ a statu

B reproboꝝ: intantū ꝙ impossibilis erat trāsitus ab vno ad aliū. Notandū ſm btm̄ Grego. ꝛ etiā ponit in q̄rto libro sen. i fine: ꝙ dānati in iferno positi an̄ diē iudicij beatos sup se in requie intendūt: ꝛ etiā beati in celo vident penas maloꝝ in inferno eternaliter: ad augmentū sue glorie/ ꝙ illa mala euaserunt. e ¶ Et ip̄e clamans dixit: Pater abraam. Borra. Fili⁹ abrae fuit iste diues genere/ sed nō imitatione. f ¶ Miserere mei. Ecce stulta petitio. Petit em̄ sibi misereri qui nec sui misertus est nec laçari: cum tamen scriptum

Jac. 2. c sit: Judicium sine misericordia ei qui hic nō facit misericordiā. g ¶ Et mitte laçarū vt intingat extremū digiti ꝛc. Vn̄ Grego. Guttā aque petiuit qui micam panis negauit. Guil. Plus q̄ꝫ mille annis petiuit: nec vnq̄ꝫ obtinuit. h ¶ Vt refrigeret liguā meā: qꝛ crucioꝛ i hac flama. Ly. in ligua pl⁹ cruciabat̄ qꝛ ea ampli⁹ peccauerat: ꝛ hoc dupliciter. Primo p gustū comedēdo delicata fercula/ ꝛ bibendo p̄ciosa pocula. Scd̄o verba vana ꝛ nociua pferēdo: qꝛ inter epulas splēdidas magl re laxat̄ lingua ad loquēdū inepta. vn̄:

Sap. 11. Per q̄ peccat quis per hec ꝛ torquet̄. i ¶ Et dixit illi

D abraam: Fili/ recordare/ qꝛ recepisti bona. s. transitoria. k ¶ In vita tua: ꝛ lazarus ꝛc. Lyra. Hoc sibi dicit̄ ad augmētū pene sue: quia maximū infortunū gen⁹ est fuisse felicē: vt dicit̄. i. de cōsolatione philosophie. l ¶ Nūc aūt hic consolat̄. ꝓpter meritum patiētie. m. ¶ Tu vo cruciaris. ꝓpter defectū misericordie. n ¶ Et i his omibus inter nos ꝛ vos chaos magnū firmatū est. i. distantia meritoꝝ et distantia locoꝝ aut statuum. o ¶ Vt hi qui volunt hinc ad vos ire nō possint. s. de loco beatoꝝ ad loca tormentoꝝ

---

a Mortuus est autem et diues/ et
b ſ id est seorsum a viuis pulsus ꝛ conditus.
c sepultus est in inferno. Eleuans
ſ quos ꝓ in delicijs & iustitia aperuit in pena
autē oculos suos cū esset in tor
ſ quia longe a damnatis sunt sancti.
d mentis: vidit abraam a longe/ et
Dicit em̄ Richardus: ꝙ dānati vidēt electos.
e laçarum in sinu eius. Et ip̄se cla
f mans dixit: Pater abraam mise
ſ nimis tarde orauit.
rere mei: et mitte laçarū vt intin g
ſ petit guttā aque q̄ noluit dare micā panis.
gat extremū digiti sui in aquam:
ſ refocillet. ſ Stulte petit qd̄ habere nō potest: qꝛ in inferno nulla est redemptio.
vt refrigeret linguam meā: quia h
crucioꝛ in hac flamma. Et dixit
ſ memento
illi abraā. Fili: recordare qꝛ recep i
ſ vitā recepisti deliciosam.
pisti bona in vita tua: et laçarus k
ſ recepit ſ p oppositū.
similiter mala. Nūc aūt hic ꝯso l
ſ qꝛ impossibile est a delicijs hic venire ad delicias alibi: sed p multas tribulationes introitur ad paradisum.
latur: tu vero cruciaris. Et in his m
ſ pter hoc quod dixit. ſ .i. pfunditas: caligo siue distantia vel fossa.
omnibus inter nos ꝛ vos chaos n
magnum firmatum est: vt hi qui o
.i. dato ꝙ vellent: quod tamē non est.
volunt hinc transire ad vos non

E rum. a ¶ Nec inde huc tranſmea/
re. Lyra. quia anime ſepate ſũt extra ſta
tũ meriti et demeriti. b ¶ Et ait. Ro/
go ergo te pater vt mittas eũ in do
mũ ꝛc. in hũc locũ tormẽtoꝝ. Lyra.
Nõ dixit hoc cha/
ritate ductus: cũ il/
lã nõ haberet: ſ3 ti/
more ſeruili: ne im
pioꝝ cõſortio eius
pena augeretur: qꝛ
fuit ei ſ occaſio pec
candi: Tũ ratione
diuitiarũ quas eis
dimiſerat ad abu/
ſum: Tum exẽplo
male vite quod eis
dederat ad ſequen
dũ. c ¶ Et ait illi
abraam: Habẽt
moyſen. q docuit
agenda: quia lex in
ſtruit de agendis.
F d ¶ Et prophe/
tas. qui docuerũt
que ſunt credẽda: ꝛ
iſta ſufficiunt ad ſa
lutẽ: ideo ſequitur.
e ¶ Audiant il/
los. Lyra. Ex hoc
patet ꝙ iſte diues
et amici eius erant
de gẽte iudeoꝝ: qꝛ
gẽtiles nõ habebãt
doctrinã moyſi ꝛ ꝓphetarũ. f ¶ At ille
dixit: Non pater abraã: ſed ſi qs ex
mortuis ierit ad eos peni. agẽt. qſi
dicat. Plus credẽt mortuis ꝙ ſcripturꝭ.
g ¶ Ait aũt illi: Si moyſes ꝛ ꝓphe
tas nõ audiũt: nec ſi qs ex mortu/
is reſur. credẽt. Ly. Hoc patuit p effe/
Jo. 12. b ctũ: qꝛ laçaro reſurgẽti/ et chriſto teſtimo
niũ ꝓhibẽti nõ crediderũt: ſ3 magis inter/
ficere voluerũt. Similiter nec chriſto re/
Mat. vl. c ſurgenti: ſed magis ſuaſerũt falſo ipſum
non reſurrexiſſe: ꝛ corpus eius a diſcipulꝭ
ſuis de ſepulchro furatũ fuiſſe. ¶ Unde
Nota de circa pſens euãgeliũ vbi dicitur: Homo
diuitijs quidam erat diues. Sciendũ eſt ꝙ diui/

a poſſint: nec inde huc tranſmea/
ſ abraam
b re. Et ait: Rogo ergo te paf: vt
ſ lazarum
mittas eum in domũ patris mei.
Habeo eñ quinq fratres vt te
ſ id eſt annunciet
ſtetur illis: ne et ipſi veniãt i hũc
ſ ne pena aggrauetur mihi ex ſocietate eoꝝ
c locum tormentorum. Et ait illi
ſ id eſt legẽ ꝛ pdicatores
d abraam: Habẽt moyſen et pro/
ſ per conſenſum
e f phetas: audiant illos: At illẽ di
ſ aliquis.
xit: Non pater abraã: ſed ſi qs ex
.i. reſurrexerit ꝛ venerit.
mortuis ierit ad eos penitentiã
g agent: Ait aũtẽ illi: Si moyſen ꝛ
ſ .i. ſacrã ſcripturã ex ore dei datã
ꝓphetas nõ audiũt: nec ſi quis
ex mortuis reſurrexerit credent.

rie ſm ſe nõ ſunt male: nec omes diuites/ G
ſed abutẽtes diuitijs. Si eñ male eſſent:
tũc deus (quod abſit) eſſet malus: qui eſt
ditiſſimus ꝛ potentiſſimus. Inſup multi
ſancti fuerunt diuites qui placuerũt deo:
ſicut abraam/ iſaac
et iacob ac patriar
che ꝛ ceteri plures
ſancti noui ꝛ vete/
ris teſtamẽti. Se/
quitꝛ in euangelio.
Mortuus eſt ꝛ di
ues/ et ſepultus in
iferno. Unde que/
ritur hic: quare de/ Quare deus fecit infernum
us infernum fecit:
Reſpondetꝛ: ꝙ ha/
bet regnum celorũ
pro bonis qui ei fi/
deliter ſeruiũt. S3
quia in mũdo ſunt
mlti malefactores
mirabiliter deũ ꝓ/
uocantes cũ pecca b
tis: ideo congruiſſi
mũ fuit vt iuſtiſſi/
mus deus carcerẽ
haberet ꝓ talibus
ſc3 infernum. Sed Ubi eſt infernus
queritur: vbi ſit in/
fernus: Reſpõde/
tur ꝙ ſub ẽra. Pri/
mo: quia iuſtu3 eſt
ꝙ peſſimi maxime
diſtẽt a bonis in patria/ ſc3 beatis: ſ3 hoc
fit per mediũ intra terrã. Secundo con/
gruũ eſt propter ignobilitatẽ loci: ſc3 vt
ignobiliſſimus locus a nobiliſſimo loco:
ſc3 celo maxime diſtet. Tertio ratione af
fectus: vt qui hic terrena pro deo colue/
runt: perpetue in terra claudanꝭ. Sequi/
tur. Inter nos et vos chaos magnũ fir/
matum eſt: id eſt diſtantia. Primo loco/
rum: quia boni in celo/ et mali in inferno.
Secundo meritorum: quia boni habent
magna merita: mali autem habent deme
rita. Tertio voluntatũ: quia boni confor
mant ſe in omibus volũtati diuine: mali
ỽo ſunt in mala voluntate obſtinati.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN